

مقدمه:

فرایند تحقیق و توسعه تا ایجاد کسب و کار از مسیرهای غیر خطی متفاوتی عبور می نماید. در برخی موارد نقطه آغازین این فرایند کار تحقیقاتی دانشگاهی است که به تدریج تا تبدیل شدن به یک کسب و کار امتداد می یابد. بهمین دلیل از اهداف اصلی مرکز رشد به ویژه مراکز رشد دانشگاهی کمک به تجاری سازی نتایج اینگونه تحقیقات است.

تیم کاری مرتبط با تحقیق و توسعه و عرضه محصولات و خدمات دانش بنیان در دانشگاه با عناوین مختلفی مانند تیم دانشگاهی، واحد دانشگاهی، واحد تحقیق و توسعه دانشگاهی، هسته دانشگاهی و غیره، شناخته می شوند. برخی از این عناوین بر محمل قانونی و با تعریف حقوقی خاص تعریف شده اند و برخی دیگر فاقد چنین مشخصه ای هستند و لازم است در چارچوب این آیین نامه بازتعریف شوند. «تیم فناور دانشگاهی» نام عامی است که در این آیین نامه برای این تیم های کاری انتخاب شده است. چنین تیم هایی ممکن است به تدریج به یکی از اشکال زیر استحاله یابند.

۱- باقی ماندن در عرصه پژوهش محض یا با وابستگی حقوقی به دانشگاه بصورت هسته پژوهشی، گروه پژوهشی، مراکز پژوهشی و پژوهشکده های مستقل در زمینه فعالیت مربوطه

۲- تبدیل شدن به واحدهای فناور مستقل

۳- تبدیل شدن به شرکت های دانشگاهی

از این میان، تیم هایی که برای تبدیل شدن به واحدهای فناور مستقل یا شرکت های دانشگاهی تشکیل می شوند، از نقطه نظر تجاری سازی نتایج تحقیقات مورد توجه مرکز رشد می باشند.

از آنجا که فعالیت پژوهشی در دانشگاه با فرایندها و اهداف گوناگون و توسط ارگان های مختلفی هدایت می شود، لازم است بین فعالیت های کارآفرینانه و فعالیت های پژوهشی محض تفکیک روشنی قائل شد. همچنین لازم است بین آنچه تیم های فناور دانشگاهی خوانده می شود با دیگر واحدهای فناور (غیر دانشگاهی) فرق گذاشته شود.

فرایند تحقیق و توسعه در دانشگاه اگر با رویکرد تجاری سازی انجام شده و منجر به ایجاد واحد کسب و کار یا شرکت دانشگاهی شود، می تواند در چارچوب فعالیت های مرکز رشد تبیین شود و مادام که با هدف انجام تحقیقات بدون رویکرد تجاری سازی و تبدیل به محصول یا خدمات قابل فروش انجام می شود و خارج از چارچوب فعالیت های پذیرش مرکز رشد است.

تعاریف:

تیم فناور دانشگاهی: نامی عام برای واحدهای حقوقی یا غیر حقوقی متشکل از اعضای هیأت علمی دانشگاه است که در چارچوب طرح های پژوهشی یا طرح های تأییدی دانشگاه فعالیت می کند. تمایز اساسی بین تیم فناور دانشگاهی با دیگر واحدهای فناور، در داشتن تحصیلات عالی نیست (که این خصوصیت در دیگر واحدها نیز غالباً وجود دارد) بلکه در دو خصیصه زیر است که موجب ایجاد نوعی از پیوند بین تیم فناور و دانشگاه می گردد:

- محوریت اعضای هیأت علمی در واحد فناور با حفظ شخصیت حقوقی به عنوان عضو هیأت علمی

- مصوب بودن ایده و برنامه کاری در

چارچوب برنامه ها و طرح های پژوهشی دانشگاه یا وجود سوابق نوعی از مشارکت دانشگاه در طرح (ایده) محوری.

تیم های دانشجویی: تیمی متشکل از حداقل ۳ دانشجو (ترجیحاً در مقاطع تحصیلات تکمیلی) به سرپرستی یک عضو هیأت علمی که برای تثبیت یک ایده، محصول یا روش فعالیت می نمایند.

هسته پژوهشی: مطابق با تعاریف و شرایط مندرج در «آیین نامه هسته های پژوهشی دانشگاه گلستان» دارای حداقل سه عضو هیأت علمی با سوابق پژوهشی و حداقل ۲ دانشجوی تحصیلات تکمیلی که با برنامه، ایده کاری و اعتبار مصوب دانشگاه به فعالیت در زمینه های پژوهشی مورد نظر دانشگاه به فعالیت اشتغال دارند.

واحد رشد یافته دانشگاهی: واحدهای تحقیقاتی دانشگاهی که معیارهای خروج از دوره رشد را کسب نموده باشند و به نوعی دارای استقلال حقوقی و برنامه کار و درآمد هستند (در قالب واحد فناور رشد یافته یا شرکت دانشگاهی رشد یافته).

شرکت دولتی دانشگاهی: شرکتی که بر اساس ماده ۵۱ از برنامه توسعه چهارم و بند الف ماده ۱۴۹ از برنامه سوم توسعه و بر اساس اساسنامه نمونه مصوب هیأت وزیران برای انجام تحقیقات و خدمات علمی و فنی که بخش غیر دولتی قادر به انجام آن نیست، تشکیل شده و سهام آن متعلق به دانشگاه و اعضاء هیأت علمی یا کارکنان دانشگاه است. سهام متعلق به دانشگاه در این نوع شرکت ها بیش از ۵۱٪ است. (با توجه به اتمام برنامه چهارم و تقدیم برنامه پنجم، مستمسک قانونی و شرایط اینگونه شرکت ها در برنامه پنجم مرور خواهد شد).

ماده ۱: هدف

اهداف پذیرش تیم فناور دانشگاهی در مرکز رشد عبارتند از:

- ۱-۱: کمک به تجاری سازی نتایج تحقیقات دانشگاهی از طریق تداوم فعالیت های تحقیقاتی تا حصول به محصولات، خدمات و روش های فناورانه و در نهایت ایجاد کسب و کارهای جدید
- ۱-۲: تعمیق پژوهش و ایجاد شرکت های زایشی فناوری و گسترش کسب و کارهای دانش بنیان
- ۱-۳: کمک به توسعه ملی از طریق ترویج تحقیقات کاربردی و توسعه ای مورد نیاز بخش های اقتصادی با استفاده از توانمندی های اعضای هیأت علمی دانشگاه
- ۱-۴: کمک به ایجاد ساختارهای تحقیقاتی دانشگاهی و تنوع بخشی به منابع درآمدی دانشگاه از طریق دستیابی به نتایج عملی فعالیت ها از طریق عقد قراردادهای پژوهشی یا مشارکت در سود شرکت ها

ماده ۲: پذیرش تیم دانشجویی

تیم های دانشجویی می توانند متقاضی استقرار در کانون شکوفایی خلاقیت باشند و تحت ضوابط و اولویت های این کانون تا مرحله تثبیت ایده کاری به فعالیت خود در این مجموعه ادامه دهند. برای تعیین محدوده «تثبیت ایده کاری در کانون شکوفایی خلاقیت»، به تعاریف واژه ها و «آیین نامه کانون شکوفایی خلاقیت» مراجعه شود.

ماده ۳: پذیرش تیم فناور دانشگاهی

تیم فناور دانشگاهی بسته به مراحل رشد خود می تواند داوطلب استقرار در کانون شکوفایی خلاقیت و یا دوره پیش رشد در مرکز رشد باشد.

۱-۳: پذیرش در کانون شکوفایی خلاقیت: اگر تیم فناور دانشگاهی هنوز مراحل دستیابی به دانش فنی و تثبیت ایده کاری در محدوده مورد انتظار در دوره پیش رشد را طی ننموده باشد (این محدوده و عناصر تشکیل دهنده آن در ذیل واژه "تثبیت ایده کاری در پذیرش دوره پیش رشد" در تعاریف واژه ها تبیین شده است)، در کانون شکوفایی خلاقیت پذیرش خواهد شد.

۲-۳: پذیرش در دوره پیش رشد: اگر تیم فناور دانشگاهی مرحله تدوین دانش فنی و تثبیت ایده کاری (مطابق تعاریف مورد اشاره در بند ۱-۳) را طی نموده باشد، اما یکی از سه عنصر برنامه کاری، تثبیت ایده کاری (مناسب مرحله رشد) یا تثبیت تیم کاری را به انجام نرسانده باشد یا از نظر حقوقی بصورت یک شرکت دانشگاهی یا واحد فناور مستقل ثبت نشده باشد، در دوره پیش رشد پذیرفته می شود.

۳-۳: هماهنگی با معیارهای پذیرش در دوره پیش رشد: برای هماهنگی بیشتر عملکرد تیم های فناور دانشگاهی و دیگر واحدهای فناور مستقر در مرکز رشد، معیارهای پذیرش و ارزیابی تیم های فناور دانشگاهی در کانون شکوفایی خلاقیت و دوره پیش رشد، متناسب با معیارهای دیگر واحدهای فناور در آن دوره خواهد بود.

ماده ۴: فرآیند پذیرش

فرآیند پذیرش تیم های فناور دانشگاهی در مرکز رشد براساس دستورالعمل اجرایی و مالی مرکز رشد صورت می پذیرد.

ماده ۵: تعداد تیم های قابل پذیرش

حداکثر تعداد تیم های فناور دانشگاهی قابل پذیرش در کانون شکوفایی خلاقیت و دوره پیش رشد، با توجه به الگوی رشد پیش بینی شده برای مرکز رشد در برنامه کاری مرکز رشد یا سند جایگزین آن، در ابتدای هر دوره شش ماهه توسط کمیته پذیرش و ارزیابی به شورای مرکز رشد پیشنهاد می شود.

ماده ۶: مدارک پذیرش

مدارک لازم برای پذیرش تیم فناور در کانون شکوفایی خلاقیت یا دوره پیش رشد عبارت است از:

۱-۶: فرم درخواست پذیرش

۲-۶: پرسشنامه نهایی طرح

۳-۶: سوابق پژوهشی و گزارش علمی

در رابطه با ایده فناورانه

۴-۶: معرفی تیم کاری و نماینده تیم فناور شامل رزومه اعضاء هیأت علمی و همکاران اصلی

۵-۶: برنامه کاری تیم فناور و رونوشت تأیید برنامه مذکور در شورای پژوهشی (در صورت وجود) یا تأیید معاونت

پژوهش و فناوری در این زمینه

۶-۶: مدارک و گواهی ثبت اختراع، تاییدیه‌ها و مجوزهای مرتبط با ایده فناورانه در صورت وجود

۷-۶: موافقت کتبی معاونت پژوهشی دانشگاه جهت استقرار واحد در مرکز رشد و تعهد مبنی بر تقبل تعهدات مالی

تیم فناور به مرکز رشد (در صورت وجود توافق کلی در این زمینه، مورد اخیر مورد نیاز نمی‌باشد).

۸-۶: رونوشت مصوبه معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه در مورد تشکیل هسته و تخصیص اعتبار ویژه پژوهشی به

هسته در مواردی که تیم معرفی شده «هسته پژوهشی» باشند که بر طبق «آیین نامه هسته‌های پژوهشی دانشگاه

گلستان» شکل گرفته اند.

۹-۶: کاربرگ تکمیل شده «خلاصه سوابق مشارکتی دانشگاه و تیم فناور» شامل سوابق مشارکت دانشگاه در

دستاوردهای پژوهشی قبلی واحد فناور و وظایف و حقوق دانشگاه در قبال تیم فناور در آینده و پیش بینی

تبدیل به واحد فناور مستقل یا شرکت دانشگاهی

ماده ۷: مسئولیت پذیرش

پذیرش اولیه و تکمیل مدارک پذیرش تحت نظر مدیر مرکز رشد، بر عهده واحد جذب و پذیرش در مرکز رشد (یا مسئول پذیرش و ارزیابی) خواهد بود. این واحد در تعامل با واحد متقاضی نسبت به تکمیل مدارک، پرسشنامه‌ها و الزامات پذیرش واحد متقاضی اقدام نموده و پس از اطمینان از کامل بودن پرونده را برای بررسی به کمیته پذیرش و ارزیابی ارسال خواهد نمود.

کمیته پذیرش و ارزیابی به نیابت از شورا با مطالعه تأییدیه‌ها و توصیه های معاونت پژوهشی و مدارک پذیرش و مصاحبه حضوری و نظر داور فنی، طبق آیین نامه و دستورالعمل و کاربرگ امتیازدهی مرتبط با آن (که متضمن موازین این آیین نامه است)، نسبت به ارزیابی تیم فناور اقدام نموده و پیشنهادات خود در زمینه پذیرش تیم فناور دانشگاهی در یکی از دوره های پیش رشد یا کانون پرورش خلاقیت مرکز رشد را (متناسب با سطح رشد یافتگی تیم فناور دانشگاهی)، جهت تصویب به شورای مرکز رشد ارسال خواهد نمود.

تبصره ۱: کاربرگ ارزیابی درخواست پذیرش تیم فناور دانشگاهی برای ارزیابی واحد فناور و ایده محوری آن دارای

حداکثر نقاط اشتراک با کاربرگ ارزیابی دیگر واحدهای فناور است که در مواردی محدود با شرایط ویژه

تیم فناور دانشگاهی انطباق یافته است (از جمله دخیل نمودن نظر معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه).

ماده ۸: شرایط پذیرش

پذیرش تیم فناور دانشگاهی در هریک از دوره‌های مرکز رشد با شرایط زیر صورت خواهد گرفت :

۱-۸: ارائه مدارک مندرج در ماده ۶ این آیین نامه

۲-۸: دارا بودن شرایط مندرج

در بند ۳-۱ الی ۳-۳

۳-۸: موضوع کار مشخص با جنبه های اقتصادی و در ارتباط با اولویت های مصوب دانشگاه و مرکز رشد

۴-۸: پذیرش در کمیته پذیرش و ارزیابی بر اساس اولویت ها و ظرفیت ها و تصویب در شورای مرکز رشد

ماده ۹: الزامات اولیه استقرار

فرایند پذیرش تیم فناور دانشگاهی در هر یک از دوره ها، تنها پس از تصویب در شورای مرکز رشد و عقد قرارداد استقرار در دوره مربوطه و قبول تعهدات طرفین، قطعی خواهد بود. این تعهدات شامل تضمین تعهدات مالی تیم فناور و تعیین حدود مشارکت دانشگاه در فعالیتهای تیم فناور و حقوق دانشگاه از دستاوردهای تیم خواهد بود.

ماده ۱۰- این آیین نامه در ۱۰ ماده و ۱ تبصره در ششمین نشست شورای مرکز رشد تصویب شد و هرگونه تغییر منوط به موافقت شورای مرکز رشد می باشد.